

však nevyměřil vzhledem k tomu, že oba byli již soudem porotním odsouzeni do žaláře na několik roků a soud považoval toto potrestání za dostatečné. Ostatní obžalovaní byli osvobozeni.

Státní zástupce ohlásil zmateční stížnost a odvolání. —ff—

Neplatnost manželského slibu ženě vdané.

(Nejvyšší soud v Brně.)

Zajímavé rozhodnutí učinil před nedávnem náš nejvyšší soud. Rozhodnutí dalekosáhle pro všechny paničky, které by změnit chtěly manžely, avšak teprve tehdy, až by měly zajištěnou lepší náhradu.

Paní Eva Č. a pan Karel P. se znali delší dobu; Karel byl jejím domácím přítelem a to velmi důvěrným. V jedné intimní chvíli jí řekl, že by si ji hned vzal, kdyby byla svobodnou. Ta myšlenka se paní Evě zalíbila. Počala se svým mužem zacházet tak, že manžel jí dal několikrát najevo, že se s ní dá rozvést. Na to Eva čekala. V té době Karel své sliby několikrát opakeval a docela opravdově tvrdil, že si ji vezme, dá-li se rozvést. Dokonce dal jí písemný závazek tohoto slibu.

Stalo se. Rozluky bylo docíleno, a nyní

kem může být toliko osoba způsobilá k úřadu porotce. Ve větších obcích může být těchto komisí několik; celé území přikázané jednotlivé komisí musí však ležet v obvodu téhož okresního soudu. Je-li v obci zřízeno několik okresních soudů s obecnou pravomocí, buď pro obvod každého z nich zřízena aspoň jedna komise.

Prvotní seznam obsahuj v abecedním pořádku jména a příjmení zapsaných osob, jejich věk, povolání a bydliště. U každé osoby buď uvedeno, zná-li dostatečně jazyk státní a jazyk některé národní menšiny. Seznam buď podepsán členy obecní komise, kteří jej sestavili.

Prvotní seznam buď vyložen aspoň osm dnů v úředním sídle předsedy obecní komise tak, aby do něho mohl každý nahlédnouti. Doba, kdy seznam bude vyložen, buď veřejně vyhlášena způsobem v obci obvyklým a ve vyhláše uvedeno, kdo má právo v této době činiti proti seznamu námitky a odmítnouti úřad porotce.

Každý, kdo má volební právo do obcí, je oprávněn po dobu, po kterou prvotní seznam má být vyložen k veřejnému nahlédnutí, písemně nebo do protokolu u předsedy obecní komise vznést námitky proto, že v seznamu byl pominut někdo, kdo do něho měl být zapsán, nebo že do něho byl zapsán někdo, kdo neměl být zapsán, nebo že jazykové znalosti některé zapsané osoby byly uvedeny nesprávně. Také mohou se nejpozději v této době uplatnit důvody, ze kterých může být úřad porotce odmítnut.

O námitkách a odmítnutí úřadu porotce rozhodne obecní komise.

O rozhodnutí buďtež písemně zpraveni všichni, kterých se toto rozhodnutí týče, s po-

bylo na Karlovi, aby svůj slib splnil. Ten však nechtěl o tom ani slyšeti.

Proto šla Eva k soudu a podala proti Karlu P. žalobu o náhradu škody za nedodržení manželského slibu a za ztrátu zaopatření v manželství s Janem Č.; v žalobě uvedla, že Karel P. pokusil ji svým sugestivním vlivem k důvěrné známosti, radil jí, aby se dala se svým manželem rozvést, ujistil ji čestným slovem i písemnou úmluvou, že si ji po rozluce jejího manželství vezme za manželku, takže žalobkyně se uvolila hraditi i svému manželu útraty rozvodu a rozluky a vzdala se proti manželovi veškerých nároků na alimenty.

Soud první instance rozhodl skutečně v její prospěch. Karel se však odvolal a druhá instance rozsudek zrušila. Proti tomuto rozhodnutí stěžovala si paní Eva až k Nejvyššímu soudu do Brna, který však její stížnosti zamítl a odsoudil ji k náhradě veškerých útrat. Rozsudek, jenž je definitivní a směrodatný, je opřen těmito důvody:

„Žalobkyně Eva Č. domáha se náhrady škody, jež prý jí vzešla tím, že, věříc pevně obžalovanému Karlu P., podnikla kroky k rozvázání manželského svazku, čímž jednak pozbyla zaopatření, plynoucího jí z dosavadního manželství, jednak pozbyla vyhlídky na budoucí zaopatření se žalovaným Karlem P.

Tento nárok žalobkyně zakládá se však na nicotném slibu a žalovaného nemůže zava-

učení, že mají právo stěžovati si na ně do tří dnů od jeho doručení. Stížnost jest podati u obecní komise.

Rozhodnutí i stížnost na ně podaná buďtež poznamenány v prvotních seznamech.

Do konce září předloží předseda obecní komise prvotní seznam okresnímu soudu s obecnou pravomocí, v jehož obvodě obec nebo příslušná její část (§ 9, odst. 2.) leží; zároveň připojí všechny spisy o námitkách a odmítnutí úřadu porotce.

Přednosta okresního soudu prozkoumá ihned prvotní seznam a shledá-li, že při jeho sestavování stalo se něco proti zákonu nebo že jsou v něm značně nesprávnosti nebo neúplnosti, vrátí jej předsedovi obecní komise k opravě. Má-li touto opravou býti někdo pominut, kdo byl dříve zapsán, nebo má-li býti někdo zapsán, kdo byl pominut, nebo mají-li se opravit údaje o jazykových znalostech, buď s opraveným seznamem naloženo jako s původním. Opravený seznam buď okresnímu soudu vrácen nejdéle do konce října.

Má-li přednosta okresního soudu za to, že ke zjištění způsobilosti některé zapsané osoby nebo k rozhodnutí o některé stížnosti je potřeba něco vyšetřiti, opatří, čeho třeba.

Kdyby předseda obecní komise příliš prodléval se sestavením, opravou nebo vrácením prvotního seznamu nebo se šetřením, o něž byl požádán, může na žádost okresního soudu politický úřad dáti vykonati tyto práce na náklad obce.

O stížnostech na rozhodnutí obecní komise rozhodne s konečnou platností komise u okresního soudu.

Komise skládá se z přednosty okresního soudu jako předsedy a nejméně pěti, nejvíce

zovati. Prohlašuje-li § 879 občanského zákona, že smlouva, již slíbena byla odměna za výjednání sňatku, jest nicotnou, nutno tím spíše iati za nicotný jakýkoli zákrok, jenž některého z manželů má pohnouti, aby svolil k rozvázání manželství.

Z toho vysvitá, že slib, daný žalovaným žalobkyni za trvání jejího manželství, že si jí pro případ rozluky vezme za manželku, právem dlužno pokládati za přičící se dobrým mravům, a je proto nezávazný. Manželství dlužno s hlediska § 44 občanského zákona považovati za instituci mravní a) podle § 126 ústavní listiny manželství požívá zvláštní ochrany zákonů. Na tom ničeho nemění tak zvaný rozlukový zákon (zákon z 22. května 1919, čís. 320 Sb. zák. a nař.), jenž připouští rozluky v případech, kde mravní základy manželství jsou rozvráceny, takže manželství vlastně ani jako právní a mravní instituce netrvá. Slib výše zmíněný i po vydání rozlukového zákona dlužno pokládati za nezávazný a otázkou, zda muž, udržující s vdanou ženou důvěrné styky, vejíti může platně v závazek, ženu tu pro případ rozluky za manželku si vzítí, nutno odpovědětí záporně; z nedodržení takového slibu nemůže pak vzejítí ovšem ani závazek k náhradě škody.“

Teď je paní Evička v kaši. Nemá ani bývalého muže, ani milence, avšak nemá ani zapátrání, o něž se jí asi nejvíce jednalo.

deseti důvěrníků. Jmenuje je přednosta okresního soudu po dohodě s přednostou politického úřadu první stolice, v jehož obvodě má okresní soud své sídlo, z osob bydlících v obvodu okresního soudu a způsobilých k úřadu porotce tak, aby byly zastoupeny pokud možno veškeré vrstvy obyvatelstva i oboje pohlaví a aby jmenovaní zaručovali svou místní a osobní znalostí i nezávislostí věcné rozhodování. Politický úřad první stolice má právo vyslati svého zástupce s hlasem poradním k sezení komise.

Komise označí v prvotních seznamech osoby, které pokládá za zvláště způsobilé k úřadu porotce, pro jejich rozumnost a poctivost, poctivé smýšlení a pevnou povahu.

Komise rozhoduje za přítomnosti předsedy a aspoň dvou důvěrníků většinou hlasů přítomných. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy. O sezení komise budiž sepsán protokol.

Do 15. listopadu předloží přednosta okresního soudu prvotní seznamy s protokoly o sedních komise předsedovi sborového soudu první stolice. Zároveň připojí seznam důvěrníků komise u okresního soudu, uveďda jejich zaměstnání a bydliště.

Předseda sborového soudu první stolice svolá komisi, která sestaví nejpozději do konce listopadu roční seznam pro obvod tohoto soudu.

Komise skládá se z předsedy sborového soudu první stolice nebo jeho náměstka jako předsedy, ze tří soudců, které povolá předseda soudu ze soudců sborového soudu nebo přednostů podřízených okresních soudů, ze státního zástupce, ze zástupce politického úřadu druhé stolice, v jehož obvodě má sborový soud

Rokycanský nepřítel berních úřadů.

(Okresní soud v Rokycanech.)

Berní úřady nemá nikdo rád. Nadává na ně potají i veřejně, a přinese-li mu pošta dopis, na němž vytištěn je nápis „Berní správa“, stačí to už, aby v něm vzkypěla žluč. Tyto poznatky nejsou však jen ryze československé; naopak jsou mezinárodní.

Jedním z těch, kterým berní úřady zvláště leží v žaludku, je asi rokycanský zahradník Jan Mikolášek. Nespokojil se nadáváním na berní úřad jako takový, nýbrž vybral si na mušku dva vedoucí úředníky rokycanské berní správy a napsal o nich dopis, v němž obviňoval je z různých nesprávností a z opovrhlivých vlastností. Dopis poslal do Prahy finančnímu ředitelství, ale zapomněl se — podepsati.

Finanční ředitelství zavedlo vyšetřování a výsledek jeho byl ten, že na Mikoláška podána byla žaloba pro urážky na cti. Shodliť se dva soudní znalci písma v tom přesvědčení, že závadný dopis psal určitě právě jen Mikolášek. K žalobě připojili se i někteří rokycanští občané, kteří dostali také anonymní hanlivé dopisnice, jichž písmo shodovalo se s písmem dopisu, zasláného finančnímu ředitelství.

Obžalovaný popíral houževnatě autorství dopisu i listů, ale posudek znalců byl určitý a

své sídlo, zástupce advokátní komory a pěti důvěrníků. Důvěrníky jmenuje předseda soudu z důvěrníků komisi u okresních soudů tak, aby byly zastoupeny pokud možno všechny vrstvy obyvatelstva i obojí pohlaví

Komise rozhoduje většinou hlasů přítomných. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Roční seznam porotců sestaví se tak, že komise u sborového soudu první stolice přeneše z prvotních seznamů ty osoby znalé státního jazyka, které pokládá za nejzpůsobilejší k úřadu porotce, do jednoho seznamu (seznam hlavní), z něhož se berou porotci pro příští kalendářní rok.

Stejným způsobem sestaví komise z osob, které bydlí v sídle porotního soudu nebo v jeho nejbližším okolí, druhý seznam (doplňovací seznam), z něhož se berou porotci náhradní.

Je-li v obvodu porotního soudu soudní okres, ve kterém podle posledního úředně uveřejněného soupisu lidu obývá alespoň 20% státních občanů téhož, avšak jiného jazyka než státního, buďtež do seznamu hlavního i doplňovacího zapsány především osoby znalé též tohoto menšinového jazyka. Vedle těchto seznamů budiž pak sestaven ještě zvláštní hlavní a doplňovací seznam porotců znalých tohoto menšinového jazyka (seznam pro případy menšinové), do něhož buďtež především zapsáni ti, kdo jsou již zapsáni v seznam porotců znalých státního jazyka.

Do hlavního i doplňovacího ročního seznamu buď zapsáno tolik osob, aby jich v každém seznamu bylo aspoň o polovici více, než jich bude potřebí podle pravděpodobného počtu řádných i mimořádných porotních období příštího kalendářního roku.